

Управни одбор Фонда за развој пољопривреде у складу са чланом 6. и 8. Одлуке о Фонду за развој пољопривреде ("Службени лист града Ниша" број 1/96, 9/98 и 13/07), и Одлуком о буџету града Ниша за 2011. годину (Службени лист града Ниша" број 92/2010) донео је дана, 14.02.2011. године

ПРОГРАМ ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ПОЉОПРИВЕДЕ ЗА 2011. ГОДИНУ

Фебруар 2011. година

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР

ПРИКАЗ АГРОБУЦЕТА ПО ВРСТАМА МЕРА И ПРОГРАМИМА

1. МЕРЕ ЈАЧАЊА КОНКУРЕНТНОСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ

1.1 Програм унапређења услуга у пољопривредној производњи

- 1.1.1 Прогнозно - извештајна служба (ПИС)
- 1.1.2 Систематско снимање распрострањености коровске биљке, амброзија
- 1.1.3 Унапређење функционисања и планирање развоја газдинства у складу са добром пољопривредном праксом
- 1.1.4 Дотација рада противградне заштите
- 1.1.5 Управљање ризицима у пољопривреди, осигурање производње
- 1.1.6 Субвенционисање анализа вина и ракије

1.2 Програм унапређења сточарства

- 1.2.1 Унапређење расног састава говеда субвенционисањем коришћења семена врхунских бикова
- 1.2.2 Субвенционисање набавке квалитетне приплодне телади у старости између 3 и 6 месеци пореклом од уматичених мајки и бикова чије се семе користи у контролисаном систему осемењавања
- 1.2.3 Унапређење контроле репродуктивног статуса основног матичног запата говеда на територији града Ниша
- 1.2.4 Унапређење овчарства и козарства
- 1.2.5 Субвенционисање набавке лека Ariguard за лечење пчелињег крпеља – варое
- 1.2.6 Субвенционисање анализа сира за регистрована домаћинства за потребе пијачне продаје
- 1.2.7 Субвенција рада матичних служби
- 1.2.8 Финансирање израде софтвера за матично књиговодство
- 1.3 **Програм унапређења биљне производње**
- 1.3.1 Субвенционисање анализа пољопривредних производа на остатке пестицида у плоду
- 1.3.2 Субвенционисање набавке расада парадајза за другу бербу

2. МЕРЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА

2.1 Програм едукације и организованости пољопривредника и пољопривредних стручњака и промоција развојних потенцијала и потреба села

- 2.1.1 Стручно усавршавање пољопривредника, пољопривредних стручњака
- 2.1.2 Промоција развојних потенцијала и потреба села

2.2 Програм за побољшање живота и ширење економских активности у руралним подручјима (Развој руралне економије, унапређење ефикасности тржишта и

имплементација стандарда, имплементација агроеколошких мера, диверзификација економских активности у руралним срединама)

Програм кредитирања пољопривредне производње

**3. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ИСТРАЖИВАЊИМА У
ПОЉОПРИВРЕДИ**

4. ТРОШКОВИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА

**ПРЕГЛЕД ПРОГРАМА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ
ПОЉОПРИВРЕДЕ ЗА 2011. ГОДИНУ ПО БУЏЕТСКИМ
ПОЗИЦИЈАМА**

ПРЕДГОВОР

Законом о пољопривреди и руралном развоју уређени су циљеви пољопривредне политике и начин њеног остваривања, врсте подстицаја у пољопривреди, услови за остваривање права на подстицаје, корисници постицаја, евидентирање и извештавање у пољопривреди, интегрисани пољопривредни информациони систем.

Национална стратегија пољопривреде и руралног развоја дефинише дугорочне правце развоја пољопривреде, као што су успостављање тржишне економије, повећање профитабилности пољопривреде и укупан развој руралних области, док се националним програмом за пољопривреду утврђују средњерочни и краткорочни циљеви пољопривредне политике, начин, редослед и рокови за реализацију наведених циљева, очекивани резултати, као и облик, врста, намена и обим појединих подстицаја.

Град Ниш има велике потенцијале за развој пољопривредне производње захваљујући повољним климатским условима, добрим карактеристикама земљишта и расположивим водним и природним ресурсима, као и за свеукупни рурални развој.

Локална самоуправа има важан задатак и она мора бити креатор и промотер развоја пољопривреде и руралног развоја. На тај начин стварањем повољних услова у складу са потенцијалом и потребама, континуитетом у развојним делатностима, кадровским, институционалним, пословним решењима, финансијском подршком, може у великој мери допринети бржем развоју пољопривредне производње и сеоског подручја.

Управни одбор Фонда за развој пољопривреде у складу са чланом 6. и 8. Одлуке о Фонду за развој пољопривреде ("Службени лист града Ниша" број 1/96, 9/98 и 13/07), и Одлуком о буџету града Ниша за 2011. годину ("Службени лист града Ниша" број 92/2010) на седници одржаној дана, 14.02.2011. године, донео је Програм Фонда за развој пољопривреде за 2011. годину.

Програмом Фонда утврђују се намене и начин коришћења средстава у циљу унапређења пољопривреде и руралног подручја града Ниша. У току 2011. године планира се финансирање програма, пројеката и активности које су у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју и Националном стратегијом пољопривреде и руралног развоја.

Средства за реализацију Програма Фонда обезбеђена су Одлуком о буџету града Ниша за 2011. годину на буџетским позицијама 223, 224, 225 и 226 у износу од 50.000.000,00 динара ("Службени лист града Ниша" број 92/2010).

ПРИКАЗ АГРОБУДЖЕТА ПО ВРСТАМА МЕРА И ПРОГРАМИМА

Шифра	Назив програма	Износ
1	МЕРЕ ЈАЧАЊА КОНКУРЕНТНОСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ	
1.1	<i>Програм унапређења услуга у пољопривредној производњи</i>	3.750.000,00
1.1.1	Прогнозно - извештајна служба (ПИС)	500.000,00
1.1.2	Систематско снимање распрострањености коровске биљке, амброзија	200.000,00
1.1.3	Унапређење функционисања и планирање развоја газдинства у складу са добром пољопривредном праксом	1.200.000,00
1.1.4	Дотација рада противградне заштите	1.000.000,00
1.1.5	Управљање ризицима у пољопривреди, осигурање произв.	250.000,00
1.1.6	Субвенционисање анализа вина и ракија	600.000,00
1.2	<i>Програм унапређења сточарства</i>	7.600.000,00
1.2.1	Унапређење расног састава говеда субвенционисањем коришћења семена врхунских бикова	3.000.000,00
1.2.2	Субвенционисање набавке квалитетне приплодне телади	400.000,00
1.2.3	Унапређење контроле репродуктивног статуса основног матичног запата говеда на територији града Ниша	300.000,00
1.2.4	Унапређење овчарства и козарства	1.000.000,00
1.2.5	Субвенционисање набавке лека Ariguard за лечење пчелињег крпеља – варое	1.000.000,00
1.2.6	Субвенционисање анализа сира за регистрована домаћинства за потребе пијачне продаје	480.000,00
1.2.7	Субвенција рада матичних служби (субвенција уматичења грла и набавке опреме за анализу квалитета млека)	620.000,00
1.2.8	Финансирање израде софтвера за матично књиговодство	800.000,00

1.3	Програм унапређења биљне производње	900.000,00
1.3.1	Субвенционисање анализа пољопривредних производа на остатке пестицида у плоду	400.000,00
1.3.2	Субвенционисање набавке расада парадајза за другу бербу	500.000,00
2.	МЕРЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА	
2.1	<i>Програм едукације и организованости пољопривредника и пољопривредних стручњака и промоција развојних потенцијала и потреба села</i>	10.200.000,00
2.1.1	Стручно усавршавање пољопривредника, пољопривредних стручњака	3.500.000,00
2.1.2	Промоција развојних потенцијала и потреба села	6.700.000,00
2.2.	<i>Програм за побољшање живота и ширење економских активности у руралним подручјима</i>	24.900.000,00
2.3	<i>Програм кредитирања пољопривредне производње</i>	2.000.000,00
3.	Програм подршке истраживањима у пољопривреди	500.000,00
4.	Трошкови платног промета	150.000,00
	УКУПНО	50.000.000,00

1. МЕРЕ ЈАЧАЊА КОНКУРЕНТНОСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ

Циљ спровођења мере је повећање конкурентности комерцијалних пољопривредних газдинстава, улагањем у унапређење и развој биљне и сточарске производње, као и услуга, које посредно и непосредно утичу на пољопривредну производњу.

1.1 Програм унапређења услуга у пољопривредној производњи

1.1.1 *Прогнозно - извештајна служба (ПИС)*

Финансирањем Прогнозно - извештајне службе у заштити биља (ПИС) град финансијски подржава рад ове службе на својој територији. Служба је организована у Пољопривредној стручној служби ДОО Ниш за сегмент прогнозе у ратарско-повртарској и делимично воћарској производњи и у "Центру за виноградарство и винарство" ДОО Ниш за сегмент прогнозе у виноградарској и делимично воћарској производњи. Основни задатак службе је да се са што мањим бројем третмана у току године изврши успешна заштита биљних култура, при чему је неопходно посебну пажњу посветити заштити здравља људи и животне средине.

Финансираће се Предлог програма за формирање и функционисање мреже за извођење надзора и успостављање система упозоравања на постојање услова за појаву и развој штетних организама на територији града Ниша, вегетација 2011. године. У складу са општим концептом унапређења биљне производње увођењем интегралног концепта производње и успостављањем компоненти фитосанитарног система Републике Србије, које проистичу из Закона о здрављу биља и других материјалних закона из ове области и програма Пољопривредне стручне службе Ниш и Центра за виноградарство и винарство Ниш, средства ће се наменски искористити за:

✓ *Фитосанитарни преглед - подршка успостављању фитосанитарног система РС и реализацији Програма мера 2011. године (увођење система биљног пасоша у одабраним усевама и реализација надзора на одабраним усевама по Програму мера 2011. године).* Увођење система биљног пасоша током вегетације 2011. године се обавља на одабраним биљним врстама (табела), и то у одабраним газдинствима (ПСС Ниш) и код других произвођача истих усева и вишегодишњих засада, мимо одабраних газдинстава (ПСС Ниш + Центар за виноградарство и винарство). Састоји се из евидентирања произвођача чија производња подлеже биљном пасошу, демонстрирања фитосанитарног прегледа као дела едукације произвођача у вези са свим мерама које у вези са биљним пасошима од следеће године треба примењивати и анализе добијених резултата надзора.

✓ *Увођење концепта интегралне производње IPM путем Извиђања одабраних усева и увођења Система упозоравања на постојање услова за појаву и развој штетних организама.*

1.1.2 *Систематско снимање распрострањености коровске биљке, амброзија*

У циљу предузимања мера за сузбијање и уништавање коровске биљке амброзије, која представља опасан алергент, неопходно је извршити систематско снимање распрострањености овог корова у 2011. години. Активности ће се спровести у сарадњи са

Пољопривредном стручном службом ДОО Ниш, која је овлашћена од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде за обављање послова картирања карантинских и инвазивних корова на територији Републике Србије. Пољопривредна стручна служба ДОО Ниш ће бити у обавези да даје препоруке о начину уништавања овог корова, да врши едукацију из ове области и обилази терен у сезони појаве овог корова. За ову намену користиће се укупно 200.000,00 динара и то за снимање у 2011. години у вредности од 100.000,00 динара и 100.000,00 динара за извршено снимање у 2010. години.

1.1.3 Унапређење функционисања и планирање развоја газдинства у складу са добром пољопривредном праксом

Индустријализација производње, употреба хормона, пестицида, антибиотика и слично, довела је до спознаје да је човек све више угрожен од стране привредне гране која је најраспрострањенија на свету и која је њему најближа. У циљу побољшања стања, систем контроле производње хране је од 2000. године измењен законским прописима (Генерални закон о храни) који је увео нови приступ „праћења хране од њиве до трпезе,. Као логичан след активности, начела добре пољопривредне праксе (GAP – Good Agricultural Practice), преобликована су у интегралну заштиту, контроле и инспекције. Такође, развијен је концепт органске пољопривредне производње.

Република Србија је доношењем Закона о безбедности хране, увела обавезу поступања произвођача хране и хране за животиње у складу са међународним стандардима чиме се укључила у глобални систем контроле опасности које се могу јавити у производима који се пласирају на тржиште.

Међутим, примарни пољопривредни произвођачи нису обухваћени тим законом тако да је велики део производа који директно утичу на безбедност крајњег производа остао ван директног уређења.

Осим утицаја на безбедност примарних производа, уколико није систематична и уређена, лоша пољопривредна пракса може имати веома погубан утицај на заштиту животне средине, квалитет земљишта, воде и водотокове, здравље и добробит животиња, безбедност радне снаге, безбедност хране и хранива и здравствену заштиту. Потребно је пољопривредницима омогућити: Помоћ у вези ефикасних инфраструктурних решења њиховом презентацијом у прихватљивој форми; могућности за примену ефикасних решења у примени хемијских средстава и све већих проблема насталих у нескладу реалних могућности примене и захтева Закона о амбалажи и амбалажном материјалу а у светлу примене Global GAP-а; подршку при пројектовању стандарда и стандардизације; подршку при имплементацији стандарда везаних за добру пољопривредну праксу .

1.1.4 Дотација рада противградне заштите

Дотирањем рада противградне заштите додатно се стимулишу стрелци са подручја града Ниша да током сезоне противградне одбране своје дужности обављају савесно, да делују благовремено и ефикасно. Противградна сезона траје 6 месеци (15 април – 15 октобар). Изводи се са 13 противградних станица са по 2 стрелца по станици (26 стрелаца) за нишки атар. Дотирање стрелаца вршиће се у износу од 4.000,00 динара месечно по стрелцу.

1.1.5 Управљање ризицима у пољопривреди, осигурање производње

Штете на пољопривредним усевама, стоци и другим ресурсима редован су пратилац пољопривредне производње, посебно од временских непогода на усевама и штете које причињавају велике дивљачи на стоци. Иако се неки од тих ризика могу осигурати у оквиру редовног система осигурања, произвођачи ретко користе ту могућност због високих премија осигурања. Штете већег обима превазилазе могућност санирања од стране произвођача и могу озбиљно да угрозе опстанак газдинстава, а тиме и дугорочно одрживи развој производње.

Овом мером се врши подстицај пољопривредним произвођачима да осигурају своје усеве, стоку, пољопривредну опрему и механизацију чиме се обезбеђује стабилност дохотка и смањење ризика у пољопривредној производњи, смањивање дугорочно негативних последица штета проузрокованих природним непогодама и другим ванредним догађајима. Подршка за управљање ризицима у пољопривреди састоји се из финансирања дела трошкова полисе осигурања (40%) од штета на пољопривредним усевама, стоци, пољопривредној опреми и механизацији.

1.1.6 Субвенционисање анализа вина и ракије

Програм очувања и унапређења виноградарско-винарске производње на подручју града Ниша у 2011. години реализоваће се кроз субвенционисање анализа вина и ракија за кориснике са територије града, а у циљу утврђивања здравствене и технолошке исправности, као и у циљу унапређења квалитета производа од воћа и грозђа.

Анализе ће се вршити у акредитованој лабораторији ДП "Центара за виноградарство и винарство" Ниш. Свака појединачна анализа вина и ракије обухвата хемијску анализу узорка, оцену органолептичких карактеристика производа, мишљење и тумачење резултата и препоруку за побољшање технолошког поступка и добијање што квалитетнијих производа.

Коришћење средстава, број субвенционисаних анализа вина и ракија и обавезе корисника прецизираће се пратећим одлукама Управног одбора Фонда.

1.2 Програм унапређења сточарства

Програмима унапређења сточарства за 2011. годину стимулисаће се развој оних делатности и сегмената производње који су процењени као стратешки најзначајнији за очување и унапређење сточарства и диверзификацију привредних активности у овој области у руралним подручјима града Ниша. То је пре свега унапређење расног састава говеда субвенционисањем коришћења семена врхунских бикова, кроз програме набавке квалитетне приплодне телади од уматичених крава из општина у којима се спроводи контролисани систем осемењавања као и унапређењем контроле репродуктивног статуса приплодних грла савременим дијагностичким средствима. Поправљање расног састава у овчарству и козарству ће се спроводити кроз набавку грла за формирање основног стада оваца и коза ради постављања основа за систем интензивне производње у овим областима. Унапређење рада матичних служби се сматра неопходном пратећом мером у унапређењу расног састава и оствариће се путем субвенционисања њиховог рада у матичном и

производном запату, субвенционисање опремања матичних служби опремом неопходном за квалитетан рад на објективном утврђивању производних особина запата, као и израдом неопходног софтвера за вођење матичног књиговодства.

Наставиће се пружање подршке пољопривредницима произвођачима млечних производа, сира кроз субвенционисање законом прописаних анализа сира, као и подршка пчеларима у борби против једне од најозбиљније болести пчела и у подизање квалитета меда за потребе укључивања у програме извоза меда на тржиште ЕУ.

1.2.1 Унапређење расног састава говеда субвенционисањем коришћења семена врхунских бикова

Програмом субвенционисања вештачког осемењавања биће обухваћено око 2000 приплодних грла сименталске и холштајн-фризијске расе. Овај Програм би требало да допринесе убрзаном поправљању расног састава говеда на територији града Ниша, убрзаном повећању производње код комерцијалних произвођача млека, а самим тим да допринесе повећању мотивисаности пољопривредника да сачувају грла у производњи и да почну да повећавају њихов број. У ситуацији када демографско пражњење и напуштање пољопривредне производње у Србији, а посебно на југу Србије добијају драматичне размере, све мере које ће ове и следећих година предузимати Управа на унапређењу пољопривредне производње добијају стратешки карактер, а међу њима унапређење производње млека има посебан значај.

Предвиђено је субвенционисање првог и другог осемењавања при чему ће се у првом осемењавању субвенционисати набавна цена семена и део манипулативних трошкова ветеринара, а у другом осемењавању само набавна цена семена. Зависно од бика и реда осемењавања, субвенције се крећу између 400,00 и 1300,00 динара. Предвиђена средства за ову намену, заједно са пренетим обавезама из претходне године су 3.000.000,00 динара. Пренете обавезе из 2010. године износе 470.000,00 динара.

Право да врше вештачко осемењавање имају ветеринарске градске станице и амбуланте регистроване за пружање ове услуге.

1.2.2 Субвенционисање набавка квалитетне приплодне телади у старости између 3 и 6 месеци пореклом од уматичених мајки и бикова чије се семе користи у контролисаном систему осемењавања

Ова мера је пратећа мера Програму вештачког осемењавања и предвиђена је као прелазна фаза ка Програму задржавања врхунске приплодне телади добијене у Програму вештачког осемењавања на територији града Ниша у 2011. години. Циљ ове мере је убрзано подизање квалитета приплодних говеда и подизање мотивације пољопривредника да се укључе у овај програм. Посебан значај има и то што ће кроз примену Програма вештачког осемењавања и ове мере почети и конкретна синхронизација примене развојних програма између општина Нишавског округа што има врхунски стратешки значај за будућност

развоја пољопривредне производње на ширим просторима југа Србије. Предвиђено је да субвенција за свако новонабављено теле износи фиксно 20.000,00 динара.

1.2.3 Унапређење контроле репродуктивног статуса основног матичног запата говеда на територији града Ниша

Циљ ове методе је да се контрола репродуктивног статуса најбољих и уматичених грла на територији града Ниша учини максимално ефикасном да би се избегли непотребни промашаји у осемењавању и повећање трошкова кроз повећање хранидбених дана до добијања новог телета што значајно смањује финансијске производне резултате и мотивацију пољопривредника да даље унапређују проиводњу. Предвиђено је да се за ову намену ангажују стручњаци Ветеринарског института Ниш који имају неопходну опрему за ултразвучну дијагностику гравидитета и репродуктивних поремећаја, као најпоузданију од свих метода које се користе за ове намене. Ова метода ће се користити и у спорним случајевима из Програма вештачког осемењавања за 2011. годину. Предвиђено је да се субвенционише око 300 прегледа. Укупна сума за ове намене је 300.000,00 динара заједно са пренетим обавезама из претходне године, које износе 3.120,00 динара.

1.2.4 Унапређења овчарства и козарства

Главне мере у овчарству и козарству ће бити усмерене на почетак стварања услова за интензивно бављење овим гранама сточарства путем формирања матичних запата оваца, т.ј. коза уз набавку приплодних овнова, т.ј. јарчева. Следећих година ова стада ће бити основа унапређења овчарства и козарства кроз робно кредитирање пољопривредника. Ради се о винтеберг раси оваца и алпино раси коза. За ове намене предвиђена је сума до 1.000.000,00 динара.

1.2.5 Субвенционисање набавке лека Apiguard за лечење пчелињег крпеља – варое

Српско пчеларство је у току 2009. и 2010. године направило прве значајне кораке у организацији извоза, тако да је од произведених 5000 т, извезено око 20% и то на тржиште ЕУ. И ове године је извозна цена изузетно повољна (око 2,5 ЕУ), а потражња је толика да Србија не може да је задовољи, тако да је неопходно да у 2011. години значајно помогне и пчеларима Ниша да се укључе у ове процесе. Имајући у виду укупну ситуацију у нашем пчеларству и чињеницу да је болест Варооза један од најзначајнијих проблема пчеларства у чијем се лечењу користе најразноврснија хемијска средства која могу значајно да утичу на квалитет меда субвенционисаће се набавка лека Апигуард који је једини лек на нашем тржишту који има пуну ефикасност на узрочнике ове болести, а испуњава све критеријуме за коришћење у органској производњи. Овиме ће се брзо и ефикасно помоћи нашим пчеларима да обезбеде врхунски квалитет меда који је неопходан да би могли да постигну конкурентност неопходну за извоз значајнијих количина меда. За ове намене је предвиђено да се одвоји 1.000.000,00 динара, што ће бити довољно да се обезбеди око 50% неопходних количина лека за пчеларе Ниша који су организовани у три удружења.

1.2.6 Субвенционисање анализа сира за регистрована домаћинства за потребе пијачне продаје

У циљу подршке развоју диверсификације производње у руралним домаћинствима која своје производе продају на локалним тржиштима, као и у циљу подршке примени принципа добрих хигијенских пракси у производњи сточарских производа за локална тржишта и ове године субвенционисати око 400 анализа сира (до 70% цене коштања анализе). Анализе се раде у Ветеринарском специјалистичком институту - Нишу и предвиђена сума за ове намене је 480.000,00 динара.

1.2.7 Субвенција рада матичних служби (субвенција уматичења грла и набавке опреме за анализу квалитета млека)

С обзиром на значај матичног књиговодства за послове селекције и унапређења производних особина свих врста животиња, без чега се не може радити на повећању вредности приплодних животиња, а узимајући у обзир да ће за неколико година међународни стандарди који подразумевају и проверу порекла животиња постати обавезни и код нас, предвиђено је у 2011. години неколико мера које имају за циљ брзо унапређење рада матичних служби.

Рад матичних служби измириће се обавезе за директне субвенције за староуматичене краве и за матичење оваца и коза у матичном и производном запату из претходне године у износу од 258.700,00 динара.

Значајан проблем службама које се баве матичним књиговодством на територији града Ниша је недостатак опреме. Из тих разлога, а да би помогла убрзано подизање ових услуга на неопходни ниво, предвиђено да се субвенционише набавка три апарата, за сваку матичну службу по један по избору и потреби саме службе, за утврђивање квалитета млека у вредности од 360.000,00 динара, као пренете обавезе из претходне године.

1.2.8 Финансирање израде софтвера за матично књиговодство

Један од главних проблема у раду матичних служби је неажурно и нетранспарентно матично књиговодство које свака служба решава на свој начин и у целом поступку једини стандардизовани део посла су коначни извештаји-обрасци обавезни по закону. Ови подаци су често због неажурности и погрешни што представља значајан проблем код купопродаје животиња, као и код остваривања права на разне облике субвенција.

Једна од мера је израда јединственог софтвера који би био преко интернета доступан свим градским матичним службама, али који би могао да се развија у правцу јединственог стандарда за целу Републику.

Израда софтвера би имала облик развојног пројекта и због изузетне важности за укупан развој сточарства и ван оквира града Ниша, одвијала би се под руководством наших еминентних стручњака из Сточарско-ветеринарског центра „Велика Плана“.

Након завршене прве фазе наведене мере, у току 2011. године планиран је наставак израде софтвера и базе података за примену у облику веб презентације и базе података на Интернету. Средства намењена за ову меру су 800.000,00 динара.

1.3 *Програм унапређења биљне производње*

Програмима унапређења биљне производње за 2011. годину стимулисаће се развој оних делатности и сегмената производње који су процењени као стратешки најзначајнији за очување и унапређење воћарства, виноградарства и повртарства. То је пре свега унапређење пласмана пољопривредних производа и производња здраве безбедоносне хране.

1.3.1 Субвенционисање анализа производа воћа, грожђа и поврћа

У циљу подршке развоју диверсификације производње у руралним домаћинствима која своје производе продају на локалним тржиштима, као и у циљу подршке подстицају извоза пољопривредних производа и продаји у ланцу домаћих трговинских радњи предвиђена је субвенција око 150 анализа воћа, грожђа и поврћа на остатак пестицида у плоду (како је тренутна цена једне анализе око 3.800,00 динара, субвенционисаће се са 70% цене коштања анализе) предвиђена сума за ове намене је 400.000,00 динара. За пласман производа у трговачким ланцима, као и за извоз неопходно је урадити анализу на остатак пестицида, а са ураженом анализом пољопривредни произвођачи који своје производе продају на зеленим пијацама моћи ће потрошачима да понуде производе који су исправни на материје веома штетне по здравље људи.

1.3.2 Субвенционисање набавке расада парадајза за другу бербу

Веома важна ставка у повртарској производњи, односи се на набавку расада за садњу парадајза за касну јесењу бербу, за производњу у затвореном простору. Због великих температура у овом делу године и појаву биљних болести, сама производња расада је отежана, а основа је за високе и стабилне приносе. Истовременом садњом истог хибрида олакшаће се и могућност заједничког пласмана и потенцијалног извоза парадајза. Процена је да ће се овом мером набавити око 30.000 биљака квалитетних садница. Субвенционисаће се са 50% цене коштања расада, а предвиђена сума за ове намене је 500.000,00 динара.

2. МЕРЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА

Улагање у рурални развој има за циљ да задржи становништво у сеоским подручјима, изједначи квалитет живота у руралним и урбаним срединама, омогући повратак становништва из урбаних у рурална подручја и повећа конкурентност производње. Ова мера ће се реализовати кроз следеће програме:

2.1 Програм едукације и организованости пољопривредника и пољопривредних стручњака и промоција развојних потенцијала и потреба села

Реализацијом програма едукације и организованости пољопривредника и пољопривредних стручњака и промоцијом развојних потенцијала и потреба села предузимаће се мере у циљу подизања нивоа знања, вештина и активности везаних за пољопривреду, развој села, организованост локалног и регионалног тржишта пољопривредних и других производа и услуга. Финансираће се израда наставних, едукативних и развојних програма, планова и пројеката, из области пољопривреде и руралног развоја, едукација (стручна обука) за сеоско становништво које се бави пољопривредом и руралним развојем, као и едукација стручњака. Финансијски ће се подржати организација сајмова, промотивних презентација, стручних скупова и манифестација. Пружаће се подршка интересном удруживању, при оснивању и даљем развоју пољопривредних удружења и задруга.

2.1.1 Стручно усавршавање пољопривредника, пољопривредних стручњака

Облици стицања нових знања – стручног усавршавања, могу бити различити, али ће ангажовање средстава намењених за реализацију овог програма бити јасно ограничено принципом, да су потенцијални корисници пољопривредници, сеоско становништво и стручњаци учесници локалног агросектора (са пребивалиштем и радним ангажовањем везани за град Ниш), који ће резултате стручног усавршавања користити искључиво за даљи рурални развој на подручју града Ниша. Средства опредељена за ову намену користиће се за:

- Финансирање и подршку организацији студијских путовања, стручних скупова, конференција, семинара, изложби, предавања, стручних радионица, тренинга, специјализација у земљи и иностранству и других активности које су везане за стручно и техничко унапређење сеоског становништва, пољопривредних произвођача, пољопривредних стручњака и радника ресорних служби локалне самоуправе (трошкови превоза, исхране, смештаја, закупа сале, трошкови обуке, ангажовања предавача, потребног канцеларијског и другог потрошног материјала као и за друге потребне трошкове);

- Финансирање посете и учешћа нишких пољопривредника, пољопривредних стручњака и радника ресорних служби локалне самоуправе на семинарима, изложбама, сајмовима другим манифестацијама ван територије града, у земљи и иностранству (трошкови котизације, превоза, смештаја, трошкови израде промо материјала, трошкови наступа и други трошкови);

- Финансирање израде и објављивања едукативних и информативних материјала (постера, брошура, флајера, обавештења, конкурса и сл.), за финансирање и суфинансирање едукативних, стручних и промотивних материјала и ТВ емисија, штампања стручних књига и часописа, за набавку стручне литературе и претплату на стручне часописе за кориснике са територије града;

2.1.2 Промоција развојних потенцијала и потреба села

Једна од карактеристика нишке пољопривреде је да тржишту нуди веома разноврсну палету производа, али у малим количинама. Често потрошачи немају довољно информација о тим производима, посебно туристи који долазе у Ниш, као и потрошачи ван Ниша и округа. С друге стране, уситњени произвођачи и прерађивачка индустрија нису у могућности да самостално промовишу сопствене производе.

Зато је потребно и даље изводити јачање конкурентности путем промоције нишких пољопривредних производа у земљи и иностранству, са циљем успостављања и јачања везе између туризма и пољопривреде и подизања свести потрошача о квалитету производа.

Промоцијом развојних потенцијала и потреба села подржаће се све активности везане за подизање нивоа знања и способности везаних за пољопривредну производњу, прераду, пласман производа, сертификацију и развој села у образовном, здравственом, културном, спортском, социолошком и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота сеоског становништва. Средства опредељена за ову намену користиће се за:

- Финансирање организације посете и наступа града Ниша на 78. Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду;
- Финансирање и организацију 5. Сајма пољопривреде-Ниш 2010 и свих пратећих манифестација на сајму;
- Финансирање и организовање манифестација и изложби на територији града које су везане за презентовање постигнутих резултата и развојних потенцијала села, пољопривредне производње, прераде пољопривредних производа и пласмана производа и услуга, развој агроекотуризма и за све друге области развоја и живота села;
- Финансирање учешћа и наступа пољопривредника, пољопривредних удружења, стручних служби, представника прераде и саме локалне самоуправе на сајмовима и манифестацијама у земљи и иностранству.

Опредељеним средствима плаћаће се трошкови закупа простора и пратећих услуга, опремања штандова, излагачких пропусница, ангажовање потребне радне снаге, одржавања штандова, израде промотивног материјала, маркетинга, трошкови превоза, смештаја и исхране представника локалне самоуправе, нишких удружења пољопривредника као и други трошкови који прате организацију напред наведених активности.

- Финансирање пројекта „Тржишни информациони систем“

У досадашњој реализацији пројекта, који датира од краја 2005. године извршена је набавка опреме за 22 теренске станице у нишким селима и централни пункт у Управи за пољопривреду и развој села. На теренским станицама, које су инсталиране код пољопривредника - робних произвођача, представника удружења или задруга, прикупљају се, обрађују и прослеђују тржишне информације централном пункту. На централном пункту врши се аутоматска обрада пристиглих тржишних информација и презентовање исте у виду Веб странице под називом "Нишко село". Успостављен је сајт на адреси www.niskoselo.com на коме се сервисирају и презентују све информације које су резултат успостављања пуне функционалности система ТИС-а.

У 2011. години средства ће се искористити се средства за набавку мобилне и статичне опреме, а део средстава искористиће се за сервисирање и одржавање већ постојеће опреме

(рачунарска и пратећа опрема, фотокопир апарат, факс, видео пројектор и др.), за одржавање и превози сајта на страни језик, за обуку нових корисника за рад на рачунару, за трошкове канцеларијског материјала, интернета и др.

- Финансирање пројеката из области виноградарства и воћарства, промоцијом и успостављањем производно-едукационих и изложбених центара на сеоском подручју.

У сарадњи са удружењима и институцијама које се баве развојем и унапређењем биљне производње и руралним развојем, спроводиће се активности на успостављању производних и промотивних центара, у смислу опремања и уређења простора намењених за промоцију добрих производних пракси и постојећих потенцијала у воћарско-виноградарској и винарској производњи на територији града Ниша.

2.2 Програм за побољшање живота и ширење економских активности у руралним подручјима (Развој руралне економије, унапредјење ефикасности тржишта и имплементација стандарда, имплементација агроколошких мера, диверзификација економских активности у руралним срединама)

Овим Програмом на сеоском подручју ће се подржати пројекти који ће приказати развојну компоненту у биљној и сточарској производњи. Овим програмом подстиче се заснивање комерцијалних воћних засада и винограда, који ће уз редовну примену савремене агротехнике бити високо профитабилни. Такође, подстиче се прелаз са досадашњег коришћења стандардног садног материјала на коришћење сертификованог садног материјала. Квалитетнији производи из примарне биљне производње предуслов су постизања веће вредности продуката прерађивачке индустрије (вино, воћни сок и сл.).

Програм унапређења воћарске и виноградарске производње спроводиће се кроз субвенционисање набавке сертификованог садног материјала, наслона и жице, у циљу повећања површина под воћем и виновом лозом, побољшањем сортимента и добијањем што квалитетнијих производа од воћа и грожђа. Субвенционисање винарске производње, реализоваће се кроз субвенционисање набавке опреме за винарску производњу као и за адаптацију подрума ради испуњавања услова за бављење производњом вина. Субвенционисање производње ракије од воћа и грожђа, реализоваће се кроз субвенционисање набавке опреме за дестилацију, негу и чување ракија, за производњу као и за адаптацију подрума ради испуњавања услова за бављење производњом ракија. Субвенционисање прерадних капацитета, реализоваће се кроз субвенционисање набавке опреме за прераду воћа у финални производ. Такође ће се суфинансирати и набавка специјализоване механизације за бављење овим типом производње, као и опрема за прерадну капацитете.

Када је повртарска производња у питању истиче се производња поврћа у заштићеном простору која у знатној мери умањује ризике неповољног утицаја спољне средине, отвара могућност проширења ареала узгоја појединих култура, затим продужења вегетационог периода и креирања времена сазревања пољопривредних култура ради постизања максималних тржишних ефеката. Користећи наведене предности, ова производња може да буде конкурентна на знатно ширем тржишту од српског. Међутим, због социоекономске структуре пољопривредних домаћинстава и високих инвестиционих улагања недовољно је заступљена у укупној биљној производњи. Стога се, уважавајући предности производње у заштићеном простору, подржавају пројекти њихове изградње и опремања, са циљем подизања конкурентности производње у заштићеном простору кроз модернизацију технологије узгоја и повећања приноса, продужења сезоне гајења, побољшања квалитета

производа и богатија понуде поврћа. Реализоваће се кроз суфинансирање производње повртарског биља, значајне количине производа уједначеног квалитета, која може да послужи као добра основа за уговарање откупа. Суфинансираће се набавка семена, расада и репроматеријала за пољопривредне произвођаче, као и набавка пластеника, опреме за пластенике и система за наводњавање, подизање и опремње нових пластеника и опремање постојећих пластеника набавком опреме, система за наводњавање и специјализоване механизације.

У сточарској производњи суфинансираће се набавка квалитетног приплодног материјала у говедарству, овчарству, козарству и свињарству, адаптација смештајних објеката, опреме за млекарску производњу и производњу производа од млека и улагања у прерадне капацитета, као и набавка специјализоване пољопривредне механизације, која је потребна овом типу производње. Ради побољшања рада матичних служби на терену, подржаће се опремање и друге активности које ће омогућити квалитетнији рад наведених служби, као и подршка кроз субвенције за староуматичене краве и за матичење оваца и коза у матичном и производном запату.

Посебан значај може да има развој других економских активности на пољопривредним газдинствима, као и развој различитих врста активности и сервиса који су индиректно везани за пољопривреду. Генерално гледано, постоји знатан потенцијал у туризму, који је у руралним срединама само делимично искоришћен. Подршком додатним могућностима запошљавања могу се у неким срединама зауставити негативни трендови депопулације и пражњења села. Диверзификација активности на газдинствима неопходна је за запошљавање и одрживи развој руралних подручја, и њоме се може допринети бољем уравнотежењу регионалног развоја у економском и социјалном смислу. Подршка се даје носиоцима и члановима породичних пољопривредних газдинстава и других домаћинстава у сеоским срединама који покрећу непољопривредне активности, пољопривредним и другим удружењима и задругама, као и групама сеоских жена и младима на селу, који делатност покрећу у руралним срединама. Подржаће се инвестиције које стварају могућност отварања нових радних места у руралном подручју или модернизацију већ постојећих активности које обухватају: директну продају домаћих производа на газдинству, пружање смештаја и других облика сеоског туризма, домаће занате (нпр. производња локалних производа од дрвета, керамике, коже и сл.), очување традицијске етно баштине и аутохтоних производњи, очување и заштита животне средине и друге делатности важне за економски развој руралних средина.

Програм суфинансирања ће се реализовати према утврђеним критеријумима, које дефинише УО Фонда уз сагласност градоначелника, према конкурсима „МОЈ БИЗНИС“ за развојне пројекте пољопривредних газдинстава и према конкурсима „НАШ БИЗНИС“ којим се даје се и подршка програмима и пројектима организацијама и удружењима.

Организовано продајом и/или прерадом може се знатно боље искористити производни потенцијал и јачати тржишна структура. Све то за крајњи резултат има подизање конкурентности пољопривреде. Организације произвођача могу и додатно стимулисати чланове за тржишну производњу. Право на подршку имају организоване групе произвођача које испуњавају услове, најпре, удружења пољопривредника и задруга.

Овом мером ће се субвенционисати улагања у простор за прераду, простор за складиштење, улагања у опрему (основна средства) и механизацију за формирање машинског прстена и друге активности, које ће допринети укупном развоју предузетништва на сеоском подручју.

Програм ће подржати и активности као и постојећи програми донатора, које се односе на новоформиране и већ постојеће облике удруживања и организовања пољопривредника и подршку осталим развојним програмима

Подршка ове мере има облик суфинансирања пројеката потпуних или заокружених парцијалних решења. Подржава се адаптација постојећих објеката, набавка потребне опреме и механизације, репроматеријала, улагања у рурални туризам као и трошкови пројекта промоције и маркетинга за пољопривредне произвођаче, удружења, кооперативе и задруге, као и институције и предузетници, који својим активностима дају подршку укупном развоју сеоске средине, пољопривреди, заштити животне средине, ветеринарини и осталим областима које су директно везане за рурални развој. Циљ ове мере је суфинансирање развојних пројеката – програма укупног развоја на начелима одрживог развитка.

Програм суфинансирања ће се реализовати према утврђеним критеријумима, које дефинише УО Фонда уз сагласност градоначелника.

2.3 Програм кредитирања пољопривредне производње

Дугорочно кредитирање пољопривредне производње у 2011. години спроводиће се у складу са Уредбом и Програмом мера за дугорочно кредитирање пољопривреде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде из 2010. године. Средства за дугорочне кредите обезбеђују Министарство 25%, јединица локалне самоуправе 25% и банке 50% из свог потенцијала. Дугорочни кредити одобравају се физичким и правним лицима који су уписани у Регистар, а на основу Програма дугорочног кредитирања РППГ. Захтев за одобрење средстава корисници кредита подносе преко банке која одобрава дугорочне кредите.

На основу потписаног Уговора у 2010. години између ресорног Министарства, Града Ниша – Управа за пољопривреду и развој села, пословне банке – ПроКредит банка и Управе трезора користиће се средства за програм дугорочног кредитирања пољопривредне производње у износу од 2.000.000,00 динара.

3. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ИСТРАЖИВАЊИМА У ПОЉОПРИВРЕДИ

Модеран концепт одрживог развоја пољопривреде и руралних подручја све више захтева да буде заснован на знању. То подразумева јачање образовне компоненте, истраживања усмерених у решавање развојних изазова и проблема, као и израду бројних анализа које су основа за дефинисање и имплементацију аграрне политике и оцену њених ефеката. Реформе и прилагођавање Заједничкој пољопривредној политици ЕУ још више намеће потребу снажне институционалне подршке коју није могуће обезбедити без јачања кадрова и истраживачко развојне функције. Циљ спровођења ове мере је јачање истраживачке подршке за развој одрживе пољопривреде и руралног развоја, брже спровођење реформи и придруживања ЕУ, јачање свих потенцијала за бржу примену нових технологија и иновација у пољопривреди.

Програм предвиђа финансирање израде стратешких докумената и економских анализа потребе и одрживости аграрне политике и то:

- Студија оправданости УЛО хладњача као јавних складишта,

- Студија потреба и економске оправданости инвестирања у сушаре за мала и средња предузећа и пољопривредна газдинства на територији града Ниша
- Израда акционих регионалних и локалних планова,
- Формирање локалних акционих група, по моделу и методологији ЕУ аграрне политике.

4. ТРОШКОВИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА

Трошкови накнаде за услуге које врши Управа за трезор за 2011. годину планирана су средства у износу од 150.000,00 динара.

Преглед Програма Фонда за развој пољопривреде за 2011. годину по буџетским позицијама:

Позиција 223

421 Стални трошкови – 150.000,00 динара

Трошкови платног промета и банкарских услуга који се јављају при коришћењу подрачуна Фонда за развој пољопривреде

Позиција 224

423 Услуге по уговору – 11.500.000,00

Програмске активности

- 2.1.1 Стручно усавршавање пољопривредника, пољопривредних стручњака
- 2.1.2 Промоција развојних потенцијала и потреба села
- 3. Програм подршке истраживањима у пољопривреди
  - i. Финансирање израде софтвера за матично књиговодство

Позиција 225

424 Специјализоване услуге – 2.900.000,00

Програмске активности

- 1.1.1 Прогнозно - извештајна служба (ПИС)
- 1.1.2 Систематско снимање распрострањености коровске биљке – амброзије
- 1.1.3 Унапређење функционисања и планирање развоја газдинства у складу са добром пољопривредном праксом
- 1.1.4 Дотација рада противградне заштите

Позиција 226

451 Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама – 35.450.000,00 динара

Програмске активности

- 1.1.5 Управљање ризицима у пољопривреди, осигурање производње
- 1.1.6 Субвенционисање анализа вина и ракија
- 1.2.1-1.2.7 Програм унапређења сточарства
- 1.3.1 Субвенционисање анализа пољопривредних производа на остатке пестицида у плоду
- 1.3.2 Субвенционисање набавке расада
- 2.2 Програм за побољшање живота и ширење економских активности у руралним подручјима (Развој руралне економије, унапређење ефикасности тржишта и имплементација

стандарда, имплементација агроеколошких мера,
диверзификација економских активности у руралним
срединама)

2.3 Програм кредитирања пољопривредне производње

Програм Фонда за развој пољопривреде доноси Управни одбор Фонда. Сагласност на Програм Фонда даје Скупштина града Ниша. Реализација напред наведених програмских опредељења спроводи се Одлукама и Критеријумима Управног одбора Фонда из којих ће проистећи пратећа документација о којој ће се старати ресорна Управа - служба.

Извештај о раду и коришћењу средстава Фонда, Управни одбор Фонда за развој пољопривреде подноси Скупштини града.

Број, 10-48/2011-05

У Нишу, 14.02.2011. године

Управни одбор Фонда за развој пољопривреде
ПРЕДСЕДНИК

Виолета Макленовић, с.р.